

I alla händelser blifva de tvifvelsmål, vi kunna hysa angående tillvaron af Neptuni invånare, oss hundradfalt återgåddade af dess tänkande befolkning. De hafva ej den ringaste aning om vår tillvaro, ty det är matematiskt omöjligt att äfven med de skarpaste instrumenter kunna varseblifva denna atom på deras lilla solskifva.

De skäl, vi anført mot jordens synbarhet för en observator på Saturnus och Uranus, kunna *a fortiori* tillämpas på Neptunus, och vi måste foga oss i den öfvertygelsen att vår värld och vi äro fullkomligt okända der borta. Förhållandet blir naturligtvis det samma för de bortom Neptunus belägna planeterna, Hyperion eller andra; äfvensom för de millioner millioner stjernor som stråla i den omätliga rymden. Jordens mensklighet skulle kunna utslockna, och jorden sjelf skulle kunna söndersprängas eller förstelna af dödens köld, utan att denna tilldragelse — huru viktig den än synes oss — skulle kunna förmärkas från firmamentets stjernor. Världens slut kommer sålunda ej att blifva sådant en del menniskor föreställa sig det.

Så vidt man härifrån kan bedöma, känna Neptuni invånare endast tre af de inre planeterna: Jupiter, Saturnus och Uranus; likväl bör det vara ganska svårt att urskilja Jupiter, som håller sig i solens närhet. Saturnus och Uranus äro för dem ömsom morgon- och aftonstjernor, såsom Mercurius och Venus för oss. Hvad de yttre planeterna beträffar, hafva Neptuni invånare framför oss den fördelen att kunna undersöka regioner, hvilka vi ej kunnat nå hvarken med ögat eller analysen.

Från Neptunus synes solen 1,300 gånger mindre än från jorden; hennes diameter är knappt mätbar; hennes ljus är äfven 1,300 gånger svagare än vid jordytan; det skulle ungefär likna månljuset hos oss. En kritisk författare, som bemötte några filosofer, hvilka stödde sig på fysiken för att förklara ljusets